

Debat

Maria Eulàlia Palau

Ens faltaria un fòrum en el qual fer conèixer els drets dels infants, i en això ens podrien ajudar els mitjans de comunicació. També hi ha l'espai de l'escola. Però els drets de participació són complicats. Potser ens fan por els drets sense els deures. Cal perdre aquesta por.

Joan Bada

Seria interessant que al Consell de l'Audiovisual de Catalunya, el CAC, hi hagués una persona especialitzada a fer un seguiment de totes les qüestions d'infància. A mi em fan por els temes internacionals, perquè hi ha massa pressupòsits europeus. Crec que hi ha un tema pendent: les aportacions d'altres antropologies. I potser caldria una nova redacció dels drets civils de la Convenció.

Ferran Casas

És una llàstima que el llibre d'Eugeen Verhellen, citat per Jordi Cots, no sigui més conegut. Ens dona una visió completa i realista de la Convenció.

Per mi el gran problema és avançar en els drets de participació. En això hi ha massa inèrcies. Ningú no està en contra dels deures. I el que hem de formular-nos és què podem guanyar amb la participació dels infants. Són avantatges més enllà de la Convenció: és un tema pràctic, més enllà dels drets. Però, per què ens resistem a acceptar els drets de participació? Un autor americà, Gary Melton, es demana què entenen els infants per dret? Em sembla que hem de fer una reflexió filosòfica de com hem construït la idea d'ésser humà, i també una filosofia dels drets. Què és ser un adult? Hi ha qui és més humà que els altres? Hi ha processos de

categorització dels humans. El gran problema implícit de la Convenció és si hi ha una categoria en què tots som iguals, i en què som iguals. Això és el que genera resistències implícites.

Xavier Soley

De cara a la referència a Catalunya que s'ha fet a la ponència, hem de dir que ara hi ha una nova llei d'infància al Parlament, però també altres reptes. En primer lloc, ens hem de posar al dia de la realitat de moltes de les famílies que tenim entre nosaltres, que són diferents de nosaltres, els europeus. En segon lloc, hem de tenir en compte que la monopolització de les noves tecnologies perjudica la capacitat parental. Finalment, hi ha un gran distanciament entre el primer món i el tercer món, i una confusió entre ultraprotecció dels infants i reconeixement de drets.

Salomó Marquès

Cal recordar que l'ensenyament dels drets de l'infant s'ha fet més aviat a les facultats de pedagogia.

Martí Teixidó

Potser dels drets no es deriva una bona comprensió de l'infant. En les famílies, en la ciutadania, la protecció de la infància esdevé sovint una mala protecció. Així, la primera infància és el temps d'afermar la complementarietat de protecció o seguretat lligada a la pertinença que ve donada i la participació o llibertat que ha d'impulsar la iniciativa. En la primera infància s'aprèn amb el cap i amb el cor, i queda gravat de per vida. És la imatge d'un infant que ja camina, que s'allunya d'on estan els pares (iniciativa) i es pren la llibertat de girar una cantonada, però quan deixa de veure'ls torna enrere per comprovar que són allà (seguretat). Si de ben petits els infants pugen amb seguretat i alhora amb participació, de grans no veuran la contradicció que a vegades fa la nostra societat: per seguretat, retalla les llibertats o per llibertat s'arriben a fer destralsades.

I l'escola deia: «Quan siguis gran...» o «T'has de preparar per al dia de demà..., per a la secundària, per al batxillerat, per a la universitat, per a a...». L'escola no ha canviat el seu discurs. La societat de consum sí que ho ha fet, té tants *target group* com pot, i els infants i joves són els preferits, els millors consumidors a càrrec dels pares. Cal que l'escola doni valor al present, a cada edat; l'infant té una identitat pròpia, no ha d'esperar a fer-se gran. I quan sigui gran, si ha gaudit de ser infant i de ser jove, no necessitarà fer-se el jove, com passa sovint. A les institucions escolars, entre els docents, es coneix el títol de la Convenció i potser l'any de la seva

aprovació, el 1989. No es coneix el contingut que, de fet, es dona per suposat. I no ha entrat el concepte de *resiliència humana*.

Jesús Vilar

Recordem, però, pel que fa a utilitzar la Convenció, que la teorització no assegura el seu compliment. Disposar d'uns drets escrits no garanteix la seva aplicació ni que s'hagi generalitzat el seu ús en la vida quotidiana. Parlem de participació, de respecte, però ho fem en un sentit teòric, i en el dia a dia els infants no ho viuen. La participació a l'escola, a la família, a l'esplai, massa vegades és poc autèntica, postissa. El repte és fer passar els textos teòrics a la vida real. Els drets s'han de viure, no s'han de recitar. Explicar-los els drets, fer-los fer treballs sobre els seus drets, però no deixar que els visquin amb consciència és un contrasentit.

Antoni Martínez Roig

Des del món de la pediatria opinem que hi ha alguns aspectes dels drets dels infants que no estan prou reconeguts, o, si més no, es respecten de manera irregular.

Pensem, per exemple, que no es té sempre en compte l'interès superior de l'infant. En situacions com els desplaçaments familiars compten poc els interessos dels infants; com també el seu arrelament a determinats llocs, i tot el que pot suposar el canvi. Es prioritza gairebé sempre l'interès de l'adult.

Voldria també esmentar que no totes les adopcions es fan pensant en l'infant i que no sempre van dirigides al seu benefici.

Un altre punt és que pugui expressar la seva opinió i que aquesta sigui reconeguda. A les consultes, la gran majoria de les vegades ens dirigim als pares per fer l'anamnesi; poques vegades preguntem directament als infants, en tot cas als adolescents. Rebem el motiu de la visita a través dels pares i ells expressen el que a ells els preocupa del fill. La família de vegades enganya, l'infant no. Cal dir, encara, que a les consultes pot haver-hi també una manca de respecte a la intimitat.